
Kyrkomötet Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2011:4

Ägandefrågan för biskopsgårdar

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet motion 2011:25 Ägandefrågan för biskopsgårdar. Utskottet konstaterar att det inte råder oklarhet om vilka villkor som var förenade med gåvan och föreslår därför att motionen ska avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:25.

Motionens förslag

Motion 2011:25 av Per-Henrik Bodin m.fl., Ägandefrågan för biskopsgårdar

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att klargöra de villkor som är förenade med överlåtelsen av biskopsgårdarna till stiftet.

Bakgrund

Genom 9 § första stycket 6 p. i lag (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan överfördes den 1 januari 2000 biskopsgårdarna i Uppsala, Skara, Strängnäs, Västerås, Göteborg, Karlstad och Härnösand i Svenska kyrkans ägo.

Vid 2000 års kyrkomöte bifölls Ekonomi- och egendomsutskottets förslag att besluta enligt kyrkostyrelsens förslag i skrivelsen KsSkr 2000:7 *Äganderättsöverföring av biskopsgårdar* att biskopsgårdarna skulle överlätas vederlagsfritt till stiftet och att överlåtelsen skulle vara förenad med villkoret att det vid en eventuell vidareförsäljning av fastigheterna fordras medgivande från Svenska kyrkan.

Av skrivelsen framgår att kyrkostyrelsen fann det olämpligt att ett stift skulle kunna bestämma att fastigheten inte längre skulle vara tjänstebostad åt biskopen och därmed kunna sälja fastigheten och tillgodoräkna sig köpeskillingen. Kyrkostyrelsen föreslog därför att det vid en vidareförsäljning skulle fordras medgivande från Svenska kyrkan och att köpeskillingen skulle tillfalla den nationella nivån.

Några stift vände sig därefter till kyrkokansliet och önskade klarläggande av kyrkomötets beslut vad gäller hanteringen av köpeskillingen vid en eventuell försäljning. Dåvarande generalsekreterare Lars Friedner besvarade frågan i ett brev daterat den 13 november 2000. Av brevet framgår bl.a. att det är svårt att säga hur kyrkostyrelsen kommer att ställa sig vid en framtida försäljning om några år. Kyrkostyrelsen skulle beroende på omständigheterna kunna komma att ge ett medgivande utan krav på inbetalningen alternativt medgivande under förutsättning att köpeskillingen helt eller delvis inbetalas till den nationella nivån.

Den 8 oktober 2010 kom till kyrkostyrelsen från stiftsstyrelsen i Härnösands stift ett brev angående regelverk kring biskopsgårdar. I brevet anger stiftet att det

nu ser över funktion och behov vad gäller biskopsgården och ställer med anledning av det ett antal frågor angående försäljning av biskopsgården. Frågorna är ställda utifrån det beslut som fattades av 2000 års kyrkomöte samt det ovan nämnda klarläggande brev som sändes i november 2000.

Kyrkostyrelsens arbetsutskott behandlade de inkomna frågorna från Härnösands stift. Arbetsutskottet menade att kyrkostyrelsen inte på förhand kan uttala sig om vad som ska ske med köpeskillingen vid en eventuell framtida försäljning. Först när ett stift står inför en konkret försäljning och begär medgivande av kyrkostyrelsen, kan kyrkostyrelsen – med beaktande av de förhållanden som då föreligger – ta ställning till eventuella frågor med anledning av försäljningen. Den 7 december 2010 sändes en svarsskrivelse till stiftsstyrelsen i Härnösands stift.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:25.

De sex biskopsgårdar som efter kyrkomötets beslut överläts av Trossamfundet Svenska kyrkan till stiftens som gåva förenad med villkor vid en eventuell försäljning. Några stift vände sig till kyrkostyrelsen för att få ett klarläggande av beslutet beträffande hanteringen vid en eventuell försäljning. Utskottet konstaterar att i det svar som dåvarande generalsekreteraren skrev finns vissa öppningar om vad som kan ske med köpeskillingen. Utskottet har förståelse för att det kan upplevas som problematiskt att inte på förhand kunna få besked om detta. Utskottet kan samtidigt konstatera att det inte råder någon oklarhet om vilka villkor som var förenade med gåvan och föreslår därför att motionen ska avslås.

Uppsala den 29 september 2011

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Gusten Rolandsson, ordförande

Marie Schött, sekreterare

Beslutande: Gusten Rolandsson, ordförande, Ingrid Karlsson, Sigvard Olsson, Gun Eriksson, Tommy Eriksson, Mats Johansson Flygg, Stefan Caplan, Margareta Nisser-Larsson, Jan G Nilsson, Carina Håkansson, Gerd Gullberg Johnson, Peter Bernövall, Gunvor Torstensson, Birgit Friggebo och Claes Björndahl.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Titti Ådén, Magnus Nilsson, Marcus Bernhardsson, Svante Erlandsson, Åke Löfstrand, Ragnhild Bertius, Bertil Persson, Gunnar Pettersson, Jan Friheden, Dan Sarkar och Markus Nordenmark.

Biskop Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.